

اساطير يونان

ف. ژیران

ترجمہ ای ابوالقاسم اسماعیل پور

www.ketab.ir

سروش‌نامه: ژیران، فلیکس Guirand, Felix

عنوان و نام پدیدآور: اساطیر یونان/ ف. ژیران؛ ترجمه‌ی ابوالقاسم اسماعیل پور

مشخصات نشر: تهران: نشر مکتوب، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۲۴۸ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۴۰۸-۰۰۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه بخشی از کتاب "New Larousse encyclopedia

of mythology" است.

یادداشت: کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط مترجمان و ناشران متفاوت

ترجمه و منتشر شده است.

موضوع: اساطیر یونانی

شناسه افزوده: اسماعیل پور، ابوالقاسم، ۱۳۳۳ - مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ الف ۷۸۲/ز

رده بندی دیویی: ۲۹۲/۱۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۱۰۴۷۸

اساطیر یونان

فد. ژیران

(آیین‌ها و اساطیر)

The Myths of Greece

F. Guirand

مترجم: ابوالقاسم اسماعیل پور

چاپ اول: ۱۳۹۴

مبدا: آوایی: آتلیه کاروان

طراحی جلد: آتلیه هیرمند

نمونه خوانی: سید شاهی

لیتوگرافی: رنگین نقش

چاپ: اسطوره

صحافی: رونوف

قیمت: ۱۸۵۰ تومان

۵۰۰ نسخه

تمام حقوق محفوظ است. هیچ بخشی از این کتاب، بدون اجازه‌ی مکتوب ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا نیست. این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

ISBN: 978-600-94408-0-1

انتشارات مکتوب: تهران، خیابان مدنی،

۸ متری ولی عصر، کوچه‌ی رضوانی،

شماره‌ی ۳۲ تلفن: ۲۶۴۱۰۳۵۰

مرکز پخش: هیرمند - ۷۷۵۹۲۴۷۱

فهرست

۱۱	پیش‌گفتار
۱۳	ایزدستان اژه‌ای
۱۵	ایزدبانوی بزرگ با مادر کیهان
۱۷	ایزد آستریون
۱۹	اسطوره‌های یونان باستان
۲۱	شجره‌نامه‌ی ایزدان یونانی
۲۳	ساختار کیهان و پیدایی ایزدان
۲۵	کانوس و گایا
۲۵	اورانوس و گایا: گروه اورانوسی
۲۷	شخصیت ایزدان نخستین
۲۸	گایا
۲۹	تیتان‌ها
۲۹	سیکلوپ‌ها و همکاتون‌گری‌ها
۳۰	کیهان‌شناخت‌های ارفه‌ای
۳۱	کرونوس: زایش ژئوس و پیدایی ایزدان آلمپ
۳۳	فرمان‌روایی کرونوس
۳۵	زایش و کودکی ژئوس
۳۷	شورش تیتان‌ها
۳۸	جنگ غولان
۴۰	تیفولوس
۴۳	سرچشمه‌ی انسان
۴۵	پرومته
۴۶	اعصار چهارگانه‌ی انسان
۴۷	پاندورا و آتش‌ربایی
۴۸	توفان: دوکالیون و پیرا
۵۰	شکنجه‌ی پرومته

۵۳	ایزدان اَلْمپ
۵۵	کوه اَلْمپ
۵۶	ایزدان اَلْمپ
۶۱	زَنوس
۶۱	صفات زَنوس
۶۲	آیین زَنوس
۶۳	جلوه‌های زَنوس
۶۴	ازدواج‌های زَنوس
۶۵	زَنوس و هِرا
۶۶	زَنوس و تیتان‌های مؤنث
۶۷	زَنوس و پریان دریایی
۶۸	زَنوس و زنان میرا
۷۵	هِرا
۷۵	خویش‌کاری‌های هِرا
۷۶	جلوه‌های هِرا
۷۶	آیین هِرا
۷۷	افسانه‌ی هِرا
۸۱	آتِنا
۸۱	شخصیت و خویش‌کاری آتِنا
۸۲	آیین آتِنا
۸۳	جلوه‌های آتِنا
۸۳	زایش آتِنا
۸۴	آتِنا: ایزدبانوی جنگ
۸۵	آتِنا: نگهبان‌بانوی پهلوانان
۸۶	پاک‌دامنی آتِنا
۸۷	بیکار آتِنا و پوزیدون
۸۸	دَهنش‌های آتِنا
۹۱	آپولُن
۹۱	خاست‌گاه، شخصیت و خویش‌کاری‌های آپولُن
۹۴	جلوه‌های آپولُن
۹۵	زایش آپولُن
۹۷	کودکی آپولُن: مارپیتون
۹۸	تأسیس دلفی
۹۹	نبردهای آپولُن
۱۰۰	پرستاری آپولُن
۱۰۲	معشوقه‌های آپولُن
۱۰۶	هم‌راهان آپولُن
۱۰۷	موزها
۱۰۷	خویش‌کاری‌های موزها
۱۰۸	خاست‌گاه آیین موزها و نمودگاری‌های آن
۱۰۹	افسانه‌ی موزها

۱۱۳	آرتمیس
۱۱۳	شخصیت و خویش کاری های آرتمیس
۱۱۵	جلوه های آرتمیس
۱۱۵	افسانه ای آرتمیس
۱۲۰	آرتمیس افه سوس و آمازون ها
۱۲۳	هرمس
۱۲۳	شخصیت و خویش کاری های هرمس
۱۲۵	جلوه های هرمس
۱۲۵	ربودن گوساله های آپولن
۱۲۶	اختراع چنگ
۱۲۷	نیکوکاری های هرمس
۱۲۸	فرزندان هرمس
۱۳۱	آرس
۱۳۱	شخصیت و جلوه های آرس
۱۳۲	شورش های آرس
۱۳۴	معشوقه های آرس
۱۳۷	هفائستوس
۱۳۷	سرچشمه، خویش کاری و جلوه ها
۱۳۸	زایش هفائستوس
۱۳۸	ماجرای بدفرجام هفائستوس
۱۳۹	آهنگر الپ
۱۴۰	مزرعه های زمینی هفائستوس
۱۴۱	دست کارهای هفائستوس
۱۴۳	معشوقه های هفائستوس
۱۴۴	همراهان هفائستوس
۱۴۹	آفرودیت
۱۵۰	آیین آفرودیت و جلوه های او
۱۵۱	زایش آفرودیت
۱۵۲	داوری پاریس
۱۵۴	عشق ورزی های آفرودیت
۱۵۷	همراهان آفرودیت
۱۵۸	همراهان آفرودیت
۱۵۸	ایروس
۱۵۹	ایروس و پسیکه
۱۶۱	گریس ها (بزدان فریادی)
۱۶۳	پوزئیدون
۱۶۳	شخصیت و خویش کاری
۱۶۴	آیین و جلوه های پوزئیدون
۱۶۵	افسانه ای پوزئیدون
۱۶۷	آمفی تریت
۱۶۸	عشق ورزی های پوزئیدون

۱۷۳	هستیاء: ایزدبانوی آتش
۱۷۵	تمیس / ایزدبانوی پرستاری و دادگری
۱۷۷	ایریس / پیام‌آور ایزدان
۱۷۹	هبه / ایزدبانوی جوانی
۱۸۱	هلیوس / ایزد خورشید
۱۸۵	سلنه / ایزدبانوی ماه
۱۸۷	ایزدان زمین
۱۸۹	گایا، رئا و سیل
۱۹۰	دمتر: ایزدبانوی باروری
۱۹۱	دیونیزوس: ایزد شراب و باروری طبیعت
۱۹۳	جهان زیرزمینی
۱۹۵	پرسفون ایزدبانوی جهان زیرین
۱۹۷	ایزدان قهرمان
۱۹۹	هراکلس (هرکول)
۱۹۹	خویش‌کاری‌های هراکلس
۲۰۰	جلوه‌ها و آیین هراکلس
۲۰۰	سیزیف
۲۰۱	هلن
۲۰۲	ادیپ
۲۰۴	آشیل
۲۰۷	تصاویر اساطیر یونان

پیش‌گفتار

اکنون نیک می‌دانیم که پیش از آن که یونانیان از قومی بربر و بدوی برآمده باشند، تمدنی مدیترانه‌ای در حوضه‌ی دریای اژه وجود داشته که مرکزش در کرت^۱ واقع بوده است. تمدن اژه‌ای، که در هزاره‌ی سوم پ.م. پیشینه‌ای شکوه‌مند داشت، در سده‌ی ۱۶ پ.م. به اوج خود رسید و این زمانی بود که تمدن مزبور تا سرزمین یونان - که از آرگولیس (موکنه)^۲ آغاز می‌شد - گسترش یافت. مهاجمان دوری^۳ در سده‌ی دوازدهم پ.م. آن را نابود کردند.

در تمدن اژه‌ای نیز طبعاً دین جای‌گاه خویش را داشت. اما اسناد بی‌زبانی که باستان‌شناسان تا کنون یافته‌اند، برای تعیین دقیق ویژگی و دقایق دین اژه‌ای هنوز بسنده نیست. دین اژه‌ای همانند دیگر ادیان باستانی نخست به گونه‌ای بت‌پرستی بود. در آغاز، سنگ‌های مقدس را می‌پرستیدند. در نزد آنان ستون‌ها، سلاح‌ها (به‌ویژه تبر دو سر)، درختان و جانوران هریک آیین ویژه‌ای داشتند.

۱. Crete: جزیره‌ای در یونان با مساحت ۲/۲۳۵ مایل مربع در مدیترانه، آن سوی ساحل جنوب شرقی یونان؛ جمعیت: ۴۸۲۰۰۰. مرکز: کانیا. Heritage Dic. 1975

۲. Argolis/Mycenae: شهری اژه‌ای واقع در شرق مدیترانه که آثاری از عصر مفرغ در آن به‌دست آمد و از ۱۴۰۰ تا ۱۱۰۰ پ.م. بسیاری از روی‌دا‌های تاریخی در آن اتفاق افتاد. Webster's Third New Int. Dic. 1971, vol. 2.

۳. Dorians: یکی از اقوام هلنی که در حدود ۱۱۰۰ پ.م. یونان را فتح کردند.

در روزگار بعد، که مفهوم انسان‌گونه انگاری ایزدان پدید آمد، ایزدستان^۱ کِرت شکل گرفت و اسطوره‌ها آفریده شدند. بازمانده‌ی این اساطیر را در بسیاری از افسانه‌های یونانی می‌یابیم؛ از جمله زایش زئوس^۲ در کِرت، اوروپ^۳ و ورزای سپید، بازآوردن کِرتی‌ها به دست آپولون^۴ به دلفی^۵ برای آن‌که کاهنان آیین وی باشند، مینوتور^۶ و غیره. به هر حال، هنگامی که کِرتی‌ها به سرزمین یونان کوچیدند، ایزدان ازه‌ای شکل هلنی به خود گرفتند و سیماشناسی^۷ اصلی آنان دگرگون گردید. بنابراین، آگاهی ما از ایزدستان ازه‌ای بس اندک است.

۱. این واژه را برابر Pantheon آورده‌ایم که به معنای پرستش‌گاه و جای‌گاه ویژه‌ی خدایان یک قوم است.
۲. Zeus: خدای خدایان در ایزدستان یونانی. برابر ژوپیتر رومیان.
۳. Europa: شاهدخت فنیقی که زئوس او را ربود و به شکل ورزایی سپید به کِرت بازآورد.
۴. Apollo: ایزد خورشید، پیامبری، موسیقی، پزشکی و شعر.
۵. Delphi: نام پرستش‌گاهی است.
۶. Minotaur: موجود شگفت‌انگیزی که بدن انسان و سر گاو داشت. وی آستریون نیز نام داشت و پسر پازیفه، همسر مینوس، و گاوی بود که از سوی پوزیدون برای او فرستاده شده بود. پیرگریمال، اساطیر یونان و روم، ج ۲، ص ۷-۵۸۶.
۷. Physiognomy: چهره‌شناسی یا قیافه‌شناسی.